

δεξιότερες ποῦ θὰ τοῦ ἀναπτύξω καὶ θὰ μάθῃ πῶς γιὰ τὴ ζωὴ δὲν ἀρκεῖ ὡς αισθητικὴ ἀπόλαυσις μόνον, θὰ μελετήσῃ καὶ τὴς ἐπιστῆμες θὰ μάθῃ φυσικὰ καὶ μαθηματικὰ καὶ μόνον σ' ἐκεῖνο ποῦ νοιώθει κλίσι δυνάτη, ἡδονὴ ὅταν ἐργάζεται γι' αὐτὸ, μόνον σ' ἐκεῖνο θὰ τὸν προορίσω θὰ εἶναι ἡ ἰδιοφυΐα του αὐτὴ καὶ σ' αὐτὴ θὰ εἶμ' ἐγὼ ποῦ ὁ τὸν σπρώξω καὶ θὰ ἰδὼν βοηθήσω νὰ ἐξελιχθῇ μιὰ μέρα σὲ δημιουργὸν, δημιουργὸν σὲ εἶδος του. Μὰ καὶ ὅποια δῆποτε κλίσι καὶ ἂν ἔχη δὲν θὰ πάψω νὰ τοῦ διέχῃ τὸ δρόμο τῆς εὐμορφιᾶς γιατί εἶναι αὐτὸς ποῦ φέρνει πῶς καλὰ σὲ κάθε σκοπὸ μάς. Κι' ἂν λέῃ ὁ Shiller πῶς αὐτὸ εἶναι γιὰ τοὺς λίγους τοὺς ἐκλεκτοὺς, θὰ προσπαθῶ νὰ τὸν κάμω τέτοιον, καὶ θὰ τὸν κάμω ὅπως εἶπα ἐλεύθερον μὰ θάνατι

ἡ ἠθικὴ ποῦ θὰ βάζῃ ὄρια σὲ τὴν ἐλευθερίαν του αὐτῆ. Ἡ ἠθικὴ τῆς βουλήσεως τοῦ καθήκοντος τῆς ἀγάπης ἡ ἠθικὴ ποῦ δίδαξε ὁ Θεάνθρωπος. Ὅλα τοῦ ἰδανικοῦ κόσμου τὰ ἀγαθὰ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν ἀνθρώπων θὰ εἶναι ξανοιγμένα μπροστὰ του. Καὶ θάθελα νὰ μοροῦσα μιὰ μέρα νὰ τὸν ἐπαινεῖ τὸν ἀνθρώπον ποῦ ἐγὼ θὰ δημιουργήσω ἀπὸ τὸ χέρι νὰτὸν ἐφερῶ μπρὸς σὲ τὴν πόρτα τοῦ σχολείου μου καὶ νὰ τοῦλεγα — Εἶσαι γερός καὶ ὠπλισμένος μὲ τὰ πῦρ δυνάτη ὅπλα τῆς γνώσεως. Νὰ ὁ κόσμος μπροστὰ σου σοῦ εἶναι πῶς γνωστὸς, νὰ ὁ δρόμος ποῦ διάλεξε. Πήγαινε, πήγαινε μόνος σου τώρα καὶ ἀνέβαινε ὅσο μορεῖς πῶς ψηλὰ, δημιουργοῦντας ὁλοένα καὶ κατὶ καινούργιο..., Αὐτὰ ὅλα αὐτὰ ἔχουν μέσα τὸ σκοπὸ μου, τὸ σκοπὸ τῆς ἀγωγῆς ὅπως τὸν φαντάζομαι καὶ ὅπως τὸν θέλω.

Α Ν Ε Κ Δ Ο Τ Α

— Ἡ δεισιδαιμονία τῶν ἡδωσιωτῶν.

Οἱ ἄνθρωποι τῆς σκηνῆς εἶναι δεισιδαίμονες. Ἐχομεν τὴν ἰδέαν, ὅτι φέρει εὐτυχίαν ἂν ἐγγίσωμεν μιάν γάταν. Ὑπάρχουν ὄμως καὶ ἐξαιρέσεις. Εἰς τὰς ἐξαιρέσεις ἀνήκει καὶ ὁ πρὸ ὀλίγου ἀποθανὼν διάσημος ἄγγλος ἡθοποιὸς Χέρμπερ Τρέι. Κάποτε ἐκάθητο εἰς τὴν τελευταίαν πρᾶξιν ἐνός ἔργου τοῦ Σαίξπηρου εἰς μιάν πολυθρόναν ἔτοιμος νὰ ἀρχίσῃ ἕνα μόνόλογον. Αἰφνίς ἤκουσε τὸ γνωστὸν «νιάου, νιάου».

— Ποῦ εἶναι; ἐπιθόρρισε ὁ ἡθοποιὸς πρὸς τὸν εἰς τὰ παρασκήνια εὐρισκόμενον ἐπιθεωρητὴν τῆς σκηνῆς, ποῦ εἶναι αὐτὴ ἡ ἀναθεματισμένη γάτα;

Καὶ μόλις ὁ ἐπιθεωρητὴς ἤρχισε νὰ τοῦ κἀν χειρονομίας φρίκης, ὅτι ὄντ. θὰ τοὺς καταστρέψῃ τὴν παράστασιν, ὅτι τὸ κοινὸν ἤρχισε νὰ ἀνψυχῇ τοῦ λέγει δυνατώτερα:

— Στὸ διάβολο, ἀλλὰ φᾶχτε, δὲν μορεῖτε νὰ τὴν βρῆτε;

— Μὰ τὴν ἔχω βρῆ, τοῦ ψιθυρίζει ὁ ἐπιθεωρητὴς, κάθεστε ἐπάνω τῆς.

* *

— Ὁῦμα ἀωατεῶνος.

Ἐγὼς Πολωνὸς ἐπῆγε κάποτε νὰ ἐξομολογηθῇ εἰς ἕνα ἱερέα μόλις εἶχε βραδυνάσει καὶ ὅταν ἡ ἐκκλησία ἦτον πλέον ἀρκετὰ σκοτεινὴ. Ὁ ἱερεὺς ἐκάλεσε τὸν Πολωνὸν νὰ τοῦ εἶπῃ τι τοῦ βαρύνει τὴν ψυχὴν.

Ὁ Πολωνὸς τὴν στιγμήν αὐτὴν ἀντελήφθη τὸ ὠρολόγιον τοῦ ἱερέως ποῦ ἐκρέματο ἀπὸ μιάν ἀργυρᾶν ἄλλοιν. Ἐπικολούθησε ὁ ἐξῆς διάλογος:

Πολωνὸς (ἐνῶ ἐτοιμάζετο νὰ κλέψῃ τὸ ὠρολόγιον τοῦ ἱερέως)

Κλέπτω, Παναγιώτατε

Ἱερεὺς: Αὐτὸ ποῦ λέγεις δὲν εἶναι ὀρθόν. Πρέπει νὰ εἶπῃς: ἔκλεψα Πανιερώτατε

Πολωνὸς (ἀφοῦ ἔγινε κύριος τοῦ ὠρολο-

γίου)

Ἐκλεκα πάτερ μου!

Ἰερεὺς: Εἰ φίλε μου. Ἡμάρτισες.

Τὶ ἔκλεψες ὄμως;

Πολωνός: Ἐνα ὠρολόγιον

Ἰερεὺς: Πρέπει νὰ τὸ ἐπιστρέψης εἰ; ἔκκεινον ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὸ ἔκλεψες διὰ νὰ ἐξιλεωθῆς διὰ τὸ ἔγκλημά σου.

Πολωνός: λοιπὸν θέλω νὰ τὸ δώσω εἰς ἡμᾶς πάτερ μου.

Ἰερεὺς: Ἐγὼ δὲν τὸ θέλω. Πρέπει νὰ τὸ ἐπιστρέψης εἰς τὸν νόμημον αὐτοῦ κύριον.

Πολωνός: Αὐτὸς δὲν τὸ θέλει.

Ἰερεὺς: Εἰ ἂν εἶναι ἔτσι, τότε μορεῖς δι' αὐτὴν τὴν φορὰν νὰ τὸ κρατήσης. Ἄλλὰ πρόσεχε νὰ μὴν ὑποπέσης πάλιν εἰς τοιοῦτον ἡμάρτημα.

Καὶ ἀφοῦ τοῦ ἔδωκε καὶ μερικὰς ἄλλας συμβουλὰς τὸν συνεχώρησε. Μόλις ὁ λαποδύτης ἐβγῆκε ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, ὁ Ἰερεὺς ἠθέλησε νὰ ἴδῃ τὴν ὥρην εἶναι καὶ τότε ἀντελήφθη, ὅτι ἔπεσε θῦμα τοῦ ἀπατεῶνος

* *

— Πιττία ὁ ὑποβολεὺς!

Ὁ Διδάσκαλος Γκέρκι ἐστάθη κάποτε εἰς

μίαν τραγωδίαν μὲ τὰς λέξεις: «Τότε ἤμουν στὴ Ρώμην». Ἐπανάλαβε δύο τρεῖς φορὰς τὴν ἴδια φράσιν χωρὶς νὰ μορῆ νάβρῃ τὴν συνέχεια. Τέλος ἐκάρφωσε τὰ μάτια του ἐπάνω ἔς τὸν ὑποβολέα ποῦ τὰ εἶχε τελείως χαμένα καὶ ἐφώνησε μὲ ὄλην του τὴν δύναμιν. «Εἰ ἀχρεῖε τί ἔκαμα λοιπὸν στὴ Ρώμην!»

* *

— Μυρωδιὰς καὶ καωνός.

Ὅταν ὁ κόμης Ἀρνίμ, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Γερμανίας ἐν Παρισίοις ἐγκατέλειπε τὸ δωμάτιον τοῦ Μπίσμαρκ ἐσονήθιζε νὰ λέγη: «Ἄν ἤμουν ὑποχρεωμένος νὰ μείνω ἐκεῖ μέσα δέκα λεπτὰ ἀκόμην, θὰ ἐλιποθυμοῦσα ἀσφαλῶς ἀπὸ τὴν βαρεῖαν ὁσμὴν τοῦ καπνοῦ. Καὶ νὰ μὴν εἶναι κανένα παράθυρον ἀνοικτόν». Μόλις ὁ Ἀρνίμ ἔφυγε, ὁ ἀρχικαγκελλάριος ἐφώνησε εἰς τοὺς γραμματεῖς του: «Ἀνοίξτε τὰ παράθυρα. Ἄν ἔμενε αὐτὸς ἄλλα δέκα λεπτὰ, ἀσφαλῶς θὰ ἀρρώσταινα. Δὲν μορῶ τὰ ὑποφέρω τῆς μυρωδιᾶς του.

Σκηνὴς τοῦ δρόμου